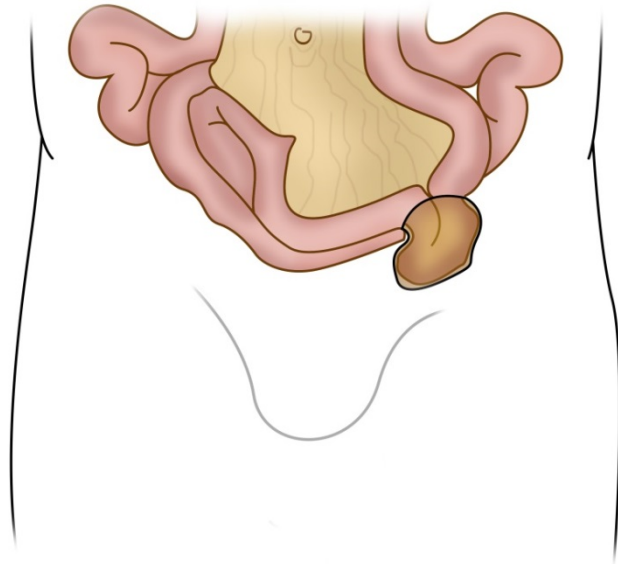


Ljumskbråck

Information inför
operation av ljumskbråck



Gastro Center
Skåne

Text

Överläkare Dan Sevonius

Illustrationer

www.johanliljeros.com

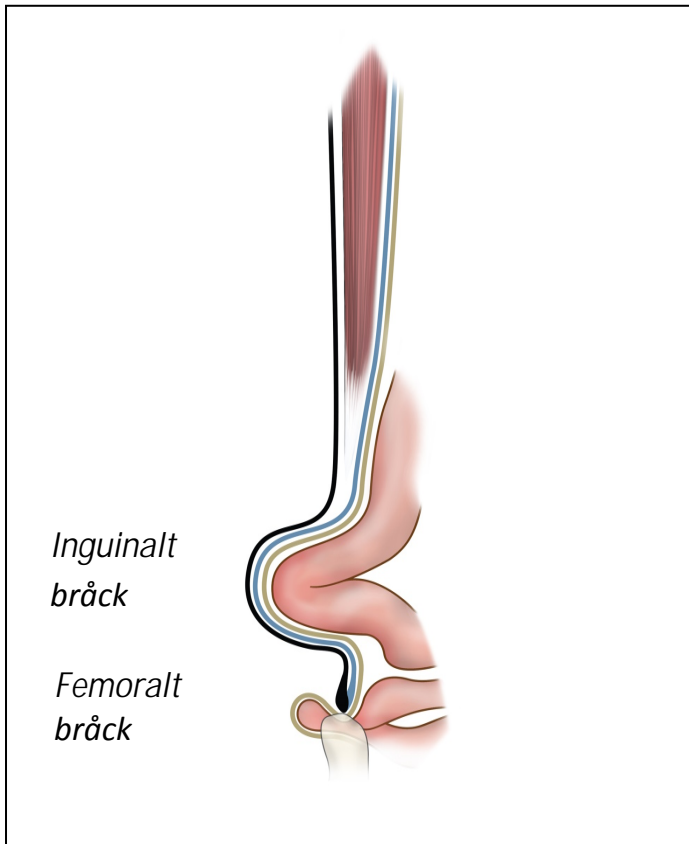
Lund, januari 2016

Allmänt

Ljumsnbråck hos vuxna beror på att bukväggen i ljumskregionen är försvagad. Det gör att bukhinnan och bukinnehållet, som oftast består av fett och/eller tarm, pressas ut genom det försvagade området. Bråcket syns som en rundad utbuktning i ljumskan.

Bråck i ljumskregionen är vanligtvis lokaliserat ovan ljumskvecket, så kallat *inguinalt bråck* men kan också vara lokaliserat nedan ljumskvecket, så kallat *femoralt bråck*. Denna typ av bråck förekommer oftare hos kvinnor.

Både män och kvinnor kan få ljumskbråck, men det är betydligt vanligare hos män. Orsakerna till bråck anses vara en kombination av medfödda och yttre faktorer. Försvagningen i ljumskan hos män kan hänga samman med testikelns nedvandring från buken till pungen. Bråck hos kvinnor kan bero på en uppluckring av bindväven i bäckenet i samband med graviditet.



Skiss av ljumskregionen sedd från sidan.
Inguinalt bråck är lokaliserat ovan och
Femoralt bråck nedom ljumskvecket.

Symtom

Typiskt för ljumskbråck är en knuta i ljumskenen som framträder när man står upp och faller tillbaka när man ligger ner. Bråcket kan också vara så litet att det inte syns utan bara känns som en spänning eller smärta i ljumskenen. Vanligaste besvären är värk, spänning eller utfyllnadskänsla. Många patienter har inga besvär alls och man kan då avstå från operation.

I sällsynta fall kan innehållet i bråcket komma i kläm, vilket kallas *inklämt ljumskbråck*. Man har då svåra smärtor och bråcket kan inte tryckas tillbaka i liggande. Tillståndet kräver akut omhändertagande.

Behandling

Bråck försvinner inte av sig själv utan måste opereras bort om man har besvär av det. Under tiden kan man lindra besvären med receptfria smärtstillande läkemedel. När läkaren konstaterat ljumskbråck bestäms tid för operation.

Operation

Operationen är poliklinisk, vilket innebär att man blir opererad dagtid och får åka hem efter några timmars observation. Operationen utförs vanligtvis under narkos eller i lokalbedövning. Vilken metod som blir bäst för dig beror på vald operationsmetod

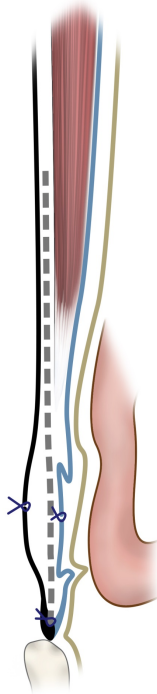
samt kirurgens och narkosläkarens bedömning som bland annat grundar sig på hur bråcket ser ut och hur man mår för övrigt. Eftersom man fått smärtstillande läkemedel i samband med operationen, får man ej köra bil hem.

Operationsmetoder

Bråck kan opereras med två principiellt olika metoder, *Främre nätplastik* och *Bakre nätplastik*.

Den *Främre nätplastiken* är den i dag vanligaste metoden att operera bråck i Ijumsregionen. Den utförs genom ett snitt i Ijumsken där det försvagade området försluts med stygn, varpå ett nät opereras in på framsidan av bukväggen. Metoden kan användas vid förstagångsbråck hos män.

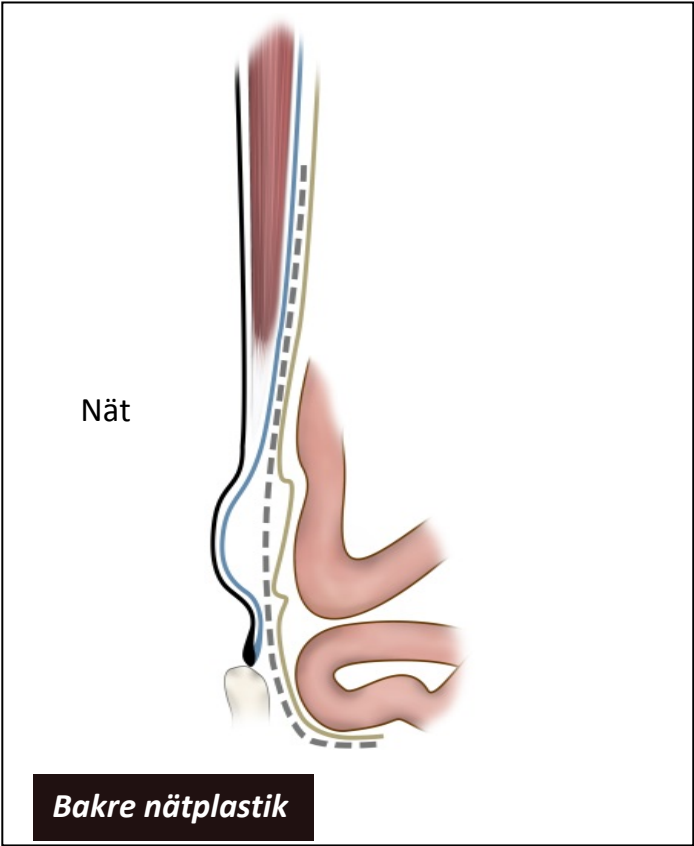
Nät



Främre nätplastik

Den *Bakre Nätplastiken* kan antingen utföras med titthålsteknik eller genom ett snitt ovan ljumsken. Nätet placeras som en förstärkning bakom det försvagade området i ljumsken. Metoden används vid operation av återfallsbråck (tidigare främre operation av bråck i samma ljumske) och vid operation av kvinnor samt vid femorala bråck. Om det föreligger bråck i båda ljumskar, är det en stor fördel att dessa opereras med titthålsteknik.

Vid titthålsoperation införs tre smala rör genom bukväggen. Utrymmet för operationen skapas med hjälp av gas. I ett av rören införes en kamera som är kopplad till en TV-skärm och genom de två andra rören arbetar kirurgen med sina instrument.



Bra att sluta röka

Om man röker är vinsterna många med att sluta inför en operation. Risken för sårinfektion är större hos rökare.

Smärta

Efter operationen kan man ha ont i såret under några dagar. Då kan man ta receptfria smärtstillande läkemedel som innehåller paracetamol: Alvedon/Panodil med eventuellt tillägg av ibuprofen: Ibumetin/Ipren.

Efter operation genom ett snitt i huden, kan man få en valk under operationssåret som kan var lite öm, vilket är normalt. Den minskar efter några veckor och försvinner så småningom helt.

Efter operation med en bakre nätplastik kan det uppstå en vätskeansamling på platsen för det tidigare bråcket. Detta är ofarligt och brukar försvinna efter en tid.

Efter operationen kan det göra ont att krysta. Om man har tendens till trög mage kan det vara bra att förebygga förstoppning genom att ha något laxerande medel tillhands.

Dusch och bad

Du får gärna duscha redan dagen efter operationen, men vänta minst två veckor med att bada. Huden ska då vara helt läkt.

Egenvård efter operation

Det är viktigt att du rör på dig så mycket som möjligt. Det minskar risken för komplikationer. Inga särskilda begränsningar finns när det gäller lyft och fysisk aktivitet, men undvik aktiviteter som gör ont.

Såret/såren är sydda med en tråd som upplöses av sig själv. Över såret sitter sårtejp och sedan ett sårförband. Dessa kan du ta bort efter 10-14 dagar.

Första året efter operationen är det klokt att skydda ärren mot solljus för att de inte ska bli röda och fula.

Komplikationer

En viss svullnad och blåmärken i operationsområdet och ned på könsorganen kan förekomma och är ofarligt. Bedövningskänsla i huden nedanför ärret kan förekomma och går vanligtvis tillbaka efter en tid.

Sårinfektioner kan förekomma men är ovanliga. Operationsområdet blir då rött, svullet, varmt och ömt. Feber kan förekomma. Kontakta mottagningen för rådgivning.

Enstaka patienter kan ha långdragna besvär med molande värk eller stickningar i ljumsken efter

operationen. Om dessa besvär kvarstår efter några månader uppmanas du att ta kontakt med mottagningen.

Sjukskrivning

Har man ett icke fysiskt ansträngande arbete räcker det ofta att stanna hemma någon dag. Vid tyngre arbete kan det krävas längre sjukskrivning. Rådgör med din läkare.

Svenskt Bräckregister

Bräckoperationer vid alla svenska sjukhus och många privata kliniker registreras i ett nationellt dataregister. Syftet är att höja kvaliteten på behandlingarna. Varje år analyseras de data som samlats in. Registeringen är för varje patient helt frivillig. Om Du inte vill att din operation kvalitetsregistreras, meddelar du din läkare.

Har du några frågor

Om du har ytterligare frågor eller funderingar är du välkommen att vända dig till Gastro Center Skåne måndag – fredag på telefon 046 – 335450 eller via mail: lund@gastrocenter.se

Anteckningar

